

Maj

Fiołek skalny - *Viola arenaria* DC. – gatunek rośliny należący do rodziny fiołkowatych. Rośnie dziko w Azji i Europie. W Polsce występuje w stanie dzikim na całym niżu w rozproszonych stanowiskach.

Fiołek błotny - *V. palustris* L – gatunek rośliny z rodziny fiołkowatych. Nazwy zwyczajowe: podlasieczka, fiołek podlaszczka, podleszczyk. Występuje prawie w całej Europie, z wyjątkiem południowego wschodu. W Polsce częsty na niżu, rzadszy w górach po piętro regla górnego.

Fiołek trójbarwny – *Viola tricolor* L. - gatunek rośliny należący do rodziny fiołkowatych (Violaceae Batsch.). Nazwy ludowe: bratek polny, macoszka, sierotki, kwiatek Świętej Trójcy. Występuje w stanie dzikim w Europie i Azji (Zachodnia Syberia, Turcja, Iran). W Polsce pospolity. LECZNICZY.

Fiołek leśny (*Viola silvestris*) – gatunek rośliny należący do rodziny fiołkowatych. Występuje w Azji (Turcja, Indie, Pakistan), Afryce Północnej (Algieria, Maroko) i w całej niemal Europie. Pospolity w południowej i środkowej Europie, w Polsce występuje pospolicie na całym niżu i w niższych położeniach górskich. Status gatunku we florze Polski: gatunek rodzimy.

Fiolek Rivina - (*Viola riviniana*) – gatunek rośliny z rodziny fiołkowatych. Rośnie dziko na całym niemal obszarze Europy, ponadto w Azji (w Libanie) i Afryce Północnej (Algieria, Tunezja, Maroko). W Polsce pospolicie na całym niżu i w niższych położeniach górskich

Szczawik zajęczy - *Oxalis acetosella* L – gatunek byliny z rodziny szczawikowatych (*Oxalidaceae*). Występuje niemal w całej Europie, na południe sięga po Hiszpanię, Włochy, Półwysep Bałkański i południową część Rosji. Występuje również na Kaukazie, Syberii, w Japonii oraz w Ameryce Północnej i Południowej. Jest pospolity na terenie całej Polski i w niższych położeniach górskich. LECZNICZY.

Pięciornik biały *Potentilla alba*

Knieć błotna - *Caltha palustris* L. - kaczeniec, kaczyniec – gatunek rośliny należący do rodziny jaskrowatych. Jest szeroko rozprzestrzeniona na całej półkuli północnej: występuje w całej niemal Europie, Azji i Ameryce Północnej. W Polsce jest pospolita na bagnistych łąkach i w niższych partiach gór. TRUJĄCA.

Welnianka pochwowata - *Eriophorum vaginatum* L.- (*Eriophorum vaginatum* L.) – gatunek rośliny z rodziny ciborowatych (Cyperaceae) (turzycowatych). Występuje w umiarkowanej strefie od niżu po piętro alpejskie w Europie, Ameryce Północnej i Azji. W Polsce występuje na niżu oraz w górach

Rzeżucha gorzka (*Cardamine amara* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny kapustowatych. Występuje na terenie całej Polski, bardziej pospolita jest w rejonie Karpat i Sudetów.

Poziomka twardawa (*Fragaria collina*) – gatunek rośliny z rodziny różowatych. Rośnie dziko w Azji i Europie. W Polsce jest znacznie rzadsza od poziomki pospolitej. LECZNICZA.

Niezapominajka piaskowa (*Myosotis stricta*).

Jastrzębiec gronkowy (*Hieracium auricula*)

Turówka leśna (*Hierochloë australis*) – gatunek trawy z rodziny wiechlinowatych. **POD OCHRONĄ.**

Kruszczyk szerokolistny - *E. latifolium* L. – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny storczykowatych. Występuje w środkowej Europie. W Polsce roślina dość pospolita. **POD OCHRONĄ.**

Skrzyp polny - *Equisetum arvense* L. – gatunek rośliny wieloletniej - należący do rodziny skrzypowatych. Występuje głównie w Europie, w Polsce jest rośliną bardzo pospolitą na terenie całego kraju, aż po niższe położenia górskie. Gatunek jest typem nomenklatorycznym rodzaju *Equisetum*. **TRUJĄCY, LECZNICZY.**

Paprotnica krucha - *Cystopteris fragilis* L. - gatunek należący do rodziny rozrzutkowatych.

Pierwiosnek lekarski - *Primula officinalis* Jacq.- (syn. pierwiosnka lekarska) - gatunek byliny należący do rodziny pierwiosnkowatych. Występuje w całej Eurazji z wyjątkiem dalekiej północy. W Polsce częsty na niżu i w niższych położeniach górskich. **POD OCHRONĄ, LECZNICZY.**

Groszek wiosenny - *Lathyrus vernus* L Bernh.– gatunek rośliny zielnej z rodziny bobowatych (motylkowatych). Rośnie dziko na znacznych obszarach Azji i na terenie niemal całej Europy. W Polsce jest rośliną dość pospolitą.

Borówka czarna -*Vaccinium myrtillus* L.) - gatunek rośliny wieloletniej z rodziny wrzosowatych (Ericaceae). Ma wiele zwyczajowych nazw: jagoda, czernica, czarna jagoda, czarna borówka. Występuje w Europie i Azji, powszechnie w Polsce. LECZNICZY.

Borówka brusznica (borówka czerwona - *Vaccinium vitis-idaea* L. Borówka brusznica nazywana także borówką czerwoną – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny wrzosowatych (Ericaceae). Występuje w umiarkowanej i chłodnej strefie całej półkuli północnej. W Polsce jest pospolita zarówno na niżu, jak i w górach. LECZNICZY.

Kopytnik pospolity - *asarum europaeum* L. – gatunek byliny należący do rodziny kokornakowatych. Jedyny europejski przedstawiciel rodzaju kopytnik (*Asarum* L.) i zarazem gatunek typowy rodzaju. Występuje w żyznych lasach środkowej i południowej Europy oraz na Syberii. W Polsce gatunek rodzimy, pospolity na terenie całego obszaru, z wyjątkiem jego północno-zachodniej części. Dawniej roślina lecznicza o dużym znaczeniu i szerokim zastosowaniu. Po odkryciu właściwości toksycznych jej stosowanie lecznicze zostało znacznie ograniczone. Kopytnik pospolity uprawiany jest w parkach i ogrodach jako roślina okrywowa. POD OCHRONĄ, LECZNICZY, TRUJĄCY.

Tasznik pospolity (*Capsella bursa pastoris*) – gatunek rośliny jednorocznej należący do rodziny kapustowatych (dawna nazwa – krzyżowe). W Polsce występuje pospolicie na całym niżu i w niższych położeniach górskich. Archeofit, prawdopodobnie pochodzący z basenu Morza Śródziemnego. LECZNICZY.

Bluszcz kurdybanek - (*Glechoma hederacea* L.), zwany też zwyczajowo bluszczem ziemnym, kurdybankiem, obłożnikiem - gatunek byliny należący do rodziny jasnotowatych. Występuje w całej Europie, w umiarkowanych strefach Azji, na Syberii, zdomowiony także w Ameryce Północnej gdzie jest gatunkiem zawleczonym. Pospolity na całym obszarze Polski. LECZNICZY.

Głowienka pospolita - (*Prunella vulgaris* L.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny jasnotowatych (*Lamiaceae* Lindl.). Jej ojczyzną jest strefa klimatu umiarkowanego Europy. W Polsce należy do pospolitych roślin LECZNICZA.

Szklak pospolity *Rhamnus catharticus* – gatunek krzewu lub drzewa należący do rodziny szklakowatych (*Rhamnaceae*). Występuje w Europie i Zachodniej Azji, w Polsce pospolity na całym niżu, na pogórzu występuje rzadziej. LECZNICZY, TRUJĄCY.

Kruszyna pospolita (*Frangula alnus* Mill.) – gatunek krzewu należący do rodziny szklakowatych (*Rhamnaceae*). W Polsce występuje pospolicie na całym niżu i w niższych położeniach górskich. Inne nazwy: szklak kruszyna, troszczyna, wilczyna. Status gatunku we florze Polski: gatunek rodzimy. POD OCHRONĄ, LECZNICZY, TRUJĄCY.

Nerecznica samcza (*Dryopteris filix-mas* (L.) Schott) – gatunek paproci z rodziny nerecznicowatych. Występuje w Ameryce Północnej, Azji i Europie. Nerecznica samcza osiąga wysokość od 35 do 150 cm. Spotykana w cienistych lasach, na skałach, wzdłuż strumieni, gatunek pospolity w całej Polsce. TRUJĄCY.

Rzeżucha łkowa (*Cardamine pratensis* L.) - gatunek roślin zielnych z rodziny kapustowatych. Występuje na terenie całej Polski, roślina pospolita. LECZNICZY.

Tymotka łkowa, brzanka pastewna (*Phleum pratense* L.) - gatunek rośliny zielnej z rodziny wiechlinowatych (traw). W Polsce gatunek pospolity.

Czerwiec roczny (*Scleranthus annuus* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny goździkowatych. W Polsce gatunek pospolity, prawdopodobnie archeofit. Zasięg obejmuje Europę bez jej północnych krańców, Turcję i region Kaukazu oraz północno-zachodnie krańce Afryki wraz z Wyspami Kanaryjskimi

Ukwap dwupienny, kocanka czerwona (*Antennaria dioica* (L.) Gaertn.) – gatunek rośliny z rodziny astrowatych. Rośnie w Europie, w zachodniej Azji, w Ameryce Północnej. W Polsce występuje na suchych stanowiskach (lasy sosnowe, piaszczyste łąki i nieużytki).

Storczyk samczy, s. samiczy (*Orchis morio* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny storczykowatych. W Polsce jest jednym z rzadszych gatunków storczyków w skali kraju w przeważającej części występuje na południu kraju. POD OCHRONĄ.

Skrzyp błotny (*Equisetum palustre* L.) – gatunek byliny należącej do rodziny skrzypowatych. Najbardziej trujący spośród skrzypów, rozpowszechniony na wilgotnych siedliskach w całej Polsce. TRUJĄCY.

Dąbrówka rozłogowa (*Ajuga reptans* L.) – gatunek byliny należącej do rodziny jasnотowatych. Występuje w stanie dzikim na terenie północnej Afryki, Azji i Europy, w tym całej Polski. Jest u nas rośliną pospolitą.

Dąbrówka kosmata, d. genewska (*Ajuga genevensis* L.) – gatunek byliny należący do rodziny jasnotowatych. Występuje w stanie dzikim na terenie Europy i Azji, w tym całej Polski. Gatunek wprowadzony do flory USA rozprzestrzenił się na obszarze od stanu Illinois do Nowego Jorku, od Nowej Anglii na południe do Maryland.

Przetacznik ożankowy (*Veronica chamaedrys* L.) – gatunek byliny należący do rodziny babkowatych (Plantaginaceae), w systemach XX-wiecznych klasyfikowany zwykle do trędownikowatych (Scrophulariaceae). Występuje w Środkowej Europie i w Azji. W Polsce roślina pospolita na niżu, w górach nieco rzadsza.

Przywrotnik pospolity (*Alchemilla vulgaris* L.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny różowatych. Jest to tzw. gatunek zbiorowy (zbiorowy). Występuje na terenie Europy.

Bodziszek leśny (*Geranium sylvaticum* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny bodziskowatych. Pochodzi z Azji i Europy. W Polsce występuje na większości terytorium, choć niezbyt licznie, a w niektórych rejonach nie jest spotykany w ogóle.

Orlica pospolita, orlica zgasiewka (*Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn) – kosmopolityczny gatunek paproci z rodziny Dennstaedtiaceae. Występuje w strefie klimatów umiarkowanych i subtropikalnych. W Polsce gatunek pospolity z wyjątkiem wyższych terenów górskich. TRUJĄCY.

Babka lancetowata (*Plantago lanceolata* L.) – gatunek byliny należący do rodziny babkowatych (Plantaginaceae Juss.). Występuje w stanie dzikim na całym obszarze klimatu

umiarkowanego: w Europie i Azji aż do Himalajów. Gatunek bardzo zmienny, przystosowuje się do różnych warunków, został rozwleczone na wszystkie kontynenty. W Polsce pospolity. LECZNICZY.

Koniczyna pagórkowa, targownik (*Trifolium montanum* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny bobowatych. Występuje w Azji i Europie. W Polsce gatunek średnio pospolity. Występuje na całym niżu i w górach.

Jaskier ostry (*Ranunculus acris* L.) – rośliny z rodziny jaskrowatych (*Ranunculaceae*). Gatunek wybitnie kosmopolityczny, zasiedlający Europę, Afrykę pñ. i Azję, spotykany również w Ameryce (na Grenlandii i Alasce). W Polsce gatunek bardzo pospolity na całym obszarze. TRUJĄCY.

Jaskier bulwkowy (*Ranunculus bulbosus*) – gatunek rośliny należący do rodziny jaskrowatych. W stanie dzikim występuje w północnej Afryce, w zachodniej Azji, na Kaukazie i w Europie. W Polsce jest dość pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich. TRUJĄCY.

Szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa* L.) – gatunek rośliny z rodziny rdestowatych. Występuje w całej Europie i na większości obszaru Azji, w Afryce Północnej (Maroko) i w Australii. Rozprzestrzenił się wraz z europejskim osadnictwem w Ameryce Południowej i Afryce. W Polsce gatunek pospolity na całym obszarze (w górach po regiel dolny).

Szczaw polny (*Rumex acetosella* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny rdestowatych. Jest szerokorozprzestrzeniony: naturalnie występuje w Azji, Afryce Północnej i Europie, rozprzestrzenił się również w obydwu Amerykach, Afryce, Australii i na wyspach Melanezji i Polinezji. W Polsce jest pospolity na całym terenie. TRUJĄCY.

Krzyżownica zwyczajna, k. pospolita (*Polygala vulgaris* L.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny krzyżownicowatych. Występuje w całej Europie. W Polsce jest pospolita.

Krzyżownica gorzka, krzyżownica górska (*Polygala amara* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny krzyżownicowatych. Występuje w Karpatach i na Wyżynie Małopolskiej. Na obszarze swojego występowania jest dość pospolita.

Poziomka pospolita (*Fragaria vesca* L.) – gatunek rośliny z rodziny różowatych. Inne nazwy: czerwona jagoda, koziomka. Rośnie dziko w całej Europie a także w Azji i Ameryce Północnej. W Polsce jest pospolity na całym obszarze. Jest uprawiany w wielu krajach świata, również w Polsce. LECZNICZY.

Wiciokrzew pospolity, suchodrzew pospolity, wiciokrzew suchodrzew (*Lonicera xylosteum* L.) – gatunek krzewu z rodziny przewiertniowatych. Krzew ten występuje w Europie i wschodniej Azji. W Polsce jest średnio pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich. Jest czasami uprawiany. TRUJĄCY.

Szałwia łąkowa (*Salvia pratensis* L.) - gatunek byliny z rodziny jasnotowatych. Występuje w Europie. W Polsce jest gatunkiem średnio pospolitym.

Koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense* L.), nazywana także k. czerwoną lub koniczem – gatunek rośliny z rodziny bobowatych. Występuje w całej Europie, w środkowej Azji oraz północnej Afryce. Została naturalizowana i jest uprawiana także w Australii i obydwu Amerykach. W Polsce jest rośliną pospolitą.

Okreźnica bagienna (*Hottonia palustris* L.) – gatunek roślin wodnych z rodziny pierwiosnkowatych. Występuje w Europie i północnej Azji. W Polsce gatunek rodzimy, pospolity na niżu, rzadszy w niżej położonych obszarach górskich.

Starzec zwyczajny (*Senecio vulgaris*) – gatunek rośliny jednorocznej z rodziny astrowatych. Jest pospolity na terenie całej Polski. Prawdopodobnie archeofit. Zawiera alkaloid pirolizydynowy – senecjoninę. LECZNICZY, TRUJĄCY.

Macierzanka piaskowa (*Thymus serpyllum* L.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny jasnotowatych. W Polsce jest pospolity na całym niżu. Inne nazwy: cząberek, tymianek wąskolistny, dzięcielnica LECZNICZY.

Iglica pospolita (*Erodium cicutarium*) – gatunek rośliny jednorocznej lub dwuletniej z rodziny bodziszkowatych. Występuje w Azji, Europie i Ameryce Północnej. W polskiej florze gatunek obcego pochodzenia (archeofit), pospolity na całym obszarze.

Niezapominajka błotna (*Myosotis scorpioides* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny ogórecznikowatych. Występuje w stanie dzikim w całej Europie oraz na części obszaru Azji (Syberia, Mongolia, Kaukaz). W Polsce pospolity.

Jastrzębiec kosmaczek, ludowa nazwa niedośpialek (*Hieracium pilosella* L.) - gatunek rośliny z rodziny astrowatych. Występuje prawie w całej Europie, Ameryce Północnej i północnej Azji. W Polsce występuje na całym terenie kraju. LECZNICZY.

Wyczyniec łąkowy (*Alopecurus pratensis* L.) - gatunek wieloletniej rośliny, należącej do rodziny wiechlinowatych. Występujący pospolicie na obszarze Azji i Europy w tym na całym niżu polskim.

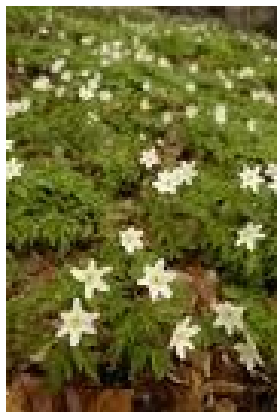
Bobrek trójlistkowy, b. trójlistny (*Menyanthes trifoliata* L.) – gatunek rośliny z monotypowego rodzaju bobrek należącego do rodziny bobkowatych. W Polsce występuje na terenie całego niżu, niezbyt pospolicie. **POD OCHRONĄ, LECZNICZY.**

Kuklik pospolity (*Geum urbanum* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny różowatych. Występuje w Afryce Północnej, Azji, Europie, a jako gatunek zawleczony również w Australii i na Nowej Zelandii. W Polsce jest pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich. **LECZNICZY.**

Przetacznik macierzankowy (*Veronica serpyllifolia*) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny babkowatych (Plantaginaceae), w systemach XX-wiecznych klasyfikowany zwykle do trędownikowatych (Scrophulariaceae).

Malina kamionka (*Rubus saxatilis*) – gatunek rośliny z rodziny różowatych. Występuje w stanie dzikim w Europie, na Kaukazie, w Mongolii i Chinach

Brzoza omszona (*Betula pubescens*) – gatunek drzewa liściastego z rodziny brzoźowatych (*Betulaceae* Gray). Występuje w zachodniej, środkowej i północnej Europie, na Syberii i Kaukazie oraz na Grenlandii. W Polsce jest dość pospolity na całym niżu, w górach jest rzadki. LECZNICZY.

Wierzba krucha (*Salix fragilis*) – gatunek drzewa należący do rodziny wierzbowatych. Występuje w Europie i Azji. W Polsce jest jednym z bardziej pospolitych drzew. LECZNICZY.

Olsza czarna (*Alnus glutinosa* Gaertn.) – gatunek drzewa należący do rodziny brzoźowatych. Olsza czarna to jedno z ważniejszych drzew wilgotnych zarośli nadbrzeżnych i lasów łęgowych niżu. Rośnie prawie na całym obszarze Europy, a także na niektórych obszarach Azji i w północno-zachodniej Afryce. W górach i na żwirowiskach rzecznych ustępuje miejsca olszy szarej.

Topola osika, osika, topola drżąca (*Populus tremula* L.) – gatunek drzewa należący do rodziny wierzbowatych (*Salicaceae*). Najpospolitszy gatunek topoli w Polsce. LECZNICZY.

Topola czarna, sokora, sokorzyna, jasiokor, topola nadwiślańska (*Populus nigra* L.) – gatunek drzewa z rodziny wierzbowatych (*Salicaceae*). W Polsce występuje dziko, czasami jest sadzona. LECZNICZA.

Smółka pospolita, firletka lepka (*Viscaria vulgaris* Röhl.) – gatunek rośliny z rodziny goździkowatych. Występuje w południowej, wschodniej i środkowej Europie oraz w Turcji. W Polsce średnio pospolity, głównie na niżu, jest również uprawiany.

Babka średnia (*Plantago media*) – gatunek rośliny z rodziny babkowatych. Naturalnie występuje na dużym obszarze Azji (od Syberii poprzez Chiny i środkową Azję do Zachodniej Azji) i w całej niemal Europie. W Polsce występuje powszechnie.

Lepnica zwisła (*Silene nutans* L.) – gatunek rośliny z rodziny goździkowatych. Występuje w całej Europie. W Polsce na całym obszarze.

Konwalia majowa (*Convallaria majalis* L.) – gatunek byliny kłączowej z monotypowego rodzaju konwalia (*Convallaria* L.). Zaliczany był w systemach z końca XX wieku (Reveala, Takhtajana) do rodziny konwaliowatych (*Convallariaceae*), a obecnie jest włączany w systemie APG II do rodziny myszopłochowatych (*Ruscaceae*). Konwalia jest rośliną leczniczą i popularną rośliną ozdobną, której głównym walorem są niewielkie kwiaty o charakterystycznym zapachu i dzwonkowatym kształcie. Znana jest pod wieloma nazwami zwyczajowymi i ludowymi. Występuje często w lasach niemal całej Polski, poza tym jest także uprawiana. **POD OCHRONĄ, LECZNICZA, TRUJACA.**

Wyka płotowa (*Vicia sepium* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny bobowatych. Występuje na dużej części Azji i w całej niemal Europie, rozprzestrzenia się też w innych regionach. W Polsce gatunek pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich.

Tomka wonna (*Anthoxanthum odoratum* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny wiechlinowatych. W Polsce jest pospolity na całym obszarze.

Perlówka zwisła (*Melica nutans*) – gatunek byliny należący do rodziny wiechlinowatych (dawniej zwanych trawami). Występuje w Azji i Europie na obszarach o klimacie oceanicznym. W Polsce jest rośliną dość pospolitą. TRUJĄCA.

Sit rozpierzchły (*Juncus effusus* L.) – gatunek byliny z rośliny sitowatych. W Polsce pospolity, występuje w miejscach wilgotnych od nizu po regiel górny.

Czerwiec

Farbownik lekarski (*Anchusa officinalis* L.) – gatunek rośliny z rodziny ogórecznikowatych. Pochodzi ze strefy umiarkowanej Europy oraz Turcji. W Polsce na niżu i pogórzu występuje dość pospolicie, prawdopodobnie jest archeofitem. Potocznie funkcjonują także nazwy: wołowe ziele, wołowy język, czerwieniec LECZNICZY.

Dąb bezszypułkowy (*quercus sessiliflora*).

Ciemieńnik białokwiatowy (*vincetoxicum officinale*)

Posłonek rozesłany(*helianthemum vulgare*)

Stellaria glauca (gwieździca goździkowata)

Mietlica pospolita (*Agrostis vulgaris* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny wiechlinowatych (traw). W Polsce jest bardzo pospolity na całym obszarze, zarówno na niżu, jak i w górach.

Okrzyn (*Laserpitium* L.) – rodzaj roślin z rodziny selerowatych. Gatunkiem typowym jest *Laserpitium gallicum* L.

Kłosówka welnista (*Holcus lanatus* L.) – gatunek byliny należący do rodziny wiechlinowatych. W Polsce roślina dość pospolita na całym obszarze od niżu po niższe położenia górskie. Gatunek wiatro-obcopolny. Autotrof, hemikryptofit.

Świerk pospolity (*Picea abies*) – gatunek drzewa z rodziny sosnowatych (Pinaceae). Jest to jedyny gatunek świerka występujący naturalnie w Polsce. Rośnie głównie w północno-wschodniej części kraju, na południu Polski, w górach i na pogórzu. Nie występuje w sposób naturalny w centralnej i zachodniej Polsce (tzw. pas bezświerkowy). Zasięg tego gatunku rozciąga się na północy Europy od Norwegii do Rosji, występuje także w Alpach, Sudetach, Karpatach oraz na Bałkanach. Na wschodzie sięga Uralu, gdzie stopniowo wypiera go świerk syberyjski (*Picea obovata*). Północna granica występowania przebiega w Norwegii (70°N).

Na niektórych obszarach Ameryki Północnej świerk pospolity zadomowił się, jednak nie jest na tyle ekspansywny, aby zostać uznany za gatunek inwazyjny.

Sosna zwyczajna, pospolita (*Pinus sylvestris* L.) – gatunek wiecznie zielonego drzewa z rodziny sosnowatych (Pinaceae). Występuje powszechnie na terenach Europy Północnej i Środkowej (również górskich) oraz Syberii Wschodniej. LECZNICZA.

Jałowiec pospolity (*Juniperus communis* L.) – gatunek zawsze zielonego krzewu lub drzewa należący do rodziny cyprysowatych. Występuje na półkuli północnej od południowych krańców Arktyki po ok. 30°N w Europie, Azji i Ameryce Północnej. LECZNICZY.

Kuklik zwisły (*Geum rivale*) – gatunek rośliny należący do rodziny różowatych. Występuje w rejonie Kaukazu, środkowej Azji, w strefie umiarkowanej Ameryki Północnej. Pospolity w całej Polsce, zarówno na niżu, jak i w górach.

Grusza pospolita (*Pyrus communis* L.) – gatunek drzewa z rodziny różowatych. Znany pod licznymi nazwami ludowymi jako: grusza dzika, grusza polna, płonka, ulęgałka, (dawniej również: ulężałka). Występuje w Europie, Azji i Afryce. W Polsce dziko występuje pospolicie na całym niżu i w niższych położeniach górskich. Jest archeofitem. Jej odmiany

uprawne (ok. 5000), otrzymane w wyniku krzyżowań międzygatunkowych i długotrwałej selekcji są powszechnie uprawiane, jako rośliny sadownicze.

Jabłoń (*Malus* Mill.) – rodzaj roślin wieloletnich należący do rodziny różowatych. Występuje powszechnie w strefie klimatów umiarkowanych. Znanych jest ok. 25 gatunków dziko rosnących, w Polsce występuje kilka z nich (głównie jako rośliny uprawne). Gatunkiem typowym jest *Malus sylvestris* Mill.

Łysa wieża (*glabra* Turritis)

Glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus* L.) – gatunek byliny z rodziny makowatych (*Papaveraceae* Juss.). Jedyny gatunek w monotypowym rodzaju **glistnik** (*Chelidonium*). Pospolity w Europie i basenie Morza Śródziemnego. Występuje też w Ameryce Północnej, przewieziony tam przez osadników jako zioło lecznicze na choroby skóry. W Polsce jest pospolity na całym obszarze.

W Polsce funkcjonują także nazwy: jaskółecznik (białostockie), celidonia (Pomorze), cyndalia (górnosłaskie), cyngalia (kieleckie), glistewnik (Podlasie), złotnik (Wielkopolska), żółtnik (Mazowsze). Stara polska nazwa nawiązuje do wiary, że roślina ukazuje się wraz z powrotem jaskółek, a zamiera z ich odlotem. **LECZNICZY, TRUJĄCY.**

Czerniec gronkowy (*Actaea spicata* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny jaskrowatych. Występuje w stanie dzikim w prawie całej Europie oraz w umiarkowanej strefie Azji, sięgając na wschód po Chiny. W Polsce rozpowszechniony w znacznej części kraju, rzadszy na Mazowszu, Ziemi Lubuskiej oraz na wybrzeżu zachodniopomorskim **TRUJĄCY.**

Drżączka średnia (*Briza media* L.) - gatunek byliny z rodziny wiechlinowatych. Występuje na terenie Europy i Azji, z wyjątkiem skrajnej północy. Zawleczona do Ameryki Północnej

Turzyca zastrzona (*Carex acuta* L.) – gatunek byliny z rodziny ciborowatych (turzycowatych). W Polsce dość pospolity gatunek rodzimy.

Oczeret jeziorny (*Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla) - gatunek należący do rodziny ciborowatych. Roślina szuwarowa występująca w Starym Świecie. W nazewnictwie potocznym szuwar oczeretowy i sama roślina bywają nazywane sitowiem.

Koniczyna biała, koniczyna rozesłana (*Trifolium repens* L.) – rośliny wieloletniej należący do rodziny bobowatych. Pochodzi z obszarów Europy, Azji, północnej Afryki, rozprzestrzenił się także w Australii, Nowej Zelandii i w Ameryce Środkowej. Jest uprawiany w wielu rejonach świata. W Polsce pospolity na stanowiskach naturalnych, jest również uprawiany.

Gnidosz błotny (*Pedicularis palustris* L.) – gatunek rośliny jednorocznej lub dwuletniej należący do rodziny zarzewiowatych. Dość częsty na całym niżu Polski. **POD OCHRONĄ, TRUJĄCY.**

Firletka poszarpana (*Lychnis flos-cuculi* L.) – gatunek byliny należący do rodziny goździkowatych. Występuje w Europie i Azji. W Polsce jest rośliną pospolitą.

Kukulka plamista (*Dactylorhiza maculata* (L.) - gatunek rośliny wieloletniej z rodziny storczykowatych. Spotykany dość często na terenie całej Polski. **POD OCHRONĄ.**

Nawrot polny (*Lithospermum arvense*).

Koniczyna dwukłosowa (*Trifolium alpestre* L.)

Zerwa kłosowa (*Phyteuma spicatum* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny dzwonkowatych. Występuje w Europie aż po południową Norwegię. Gatunek typowo leśny. W Polsce występuje na całym niżu i również w górach. Jest średnio pospolity.

Pszeniec gajowy (*Melampyrum nemorosum* L.) – gatunek rośliny jednorocznej należący do rodziny zarzawowatych (*Orobanchaceae*). W Polsce jest gatunkiem pospolitym na całym niżu i w niższych położeniach górskich. Jest półpasożytem, za pomocą ssawek pobiera od innych roślin wodę i sole mineralne. TRUJĄCY.

Kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata* L.), zwana także rajgrasem niemieckim – gatunek rośliny z rodziny wiechlinowatych. W Polsce bardzo pospolity.

Kokoryczka wielokwiatowa (*Polygonatum multiflorum*) – gatunek byliny należący do grupy konwaliowatych (mającej rangę plemienia lub rodziny w zależności od ujęcia systematycznego). Występuje na terenie prawie całej Europy, a także w Azji i Ameryce Północnej. W Polsce roślina dość rozpowszechniona, spotykana na całym niżu i w niższych położeniach górskich. LECZNICZA, TRUJĄCA.

Kozibród łąkowy (*Tragopogon pratensis* L.) - [gatunek](#) rośliny dwuletniej z [rodziny astrowatych](#).

Komonica zwyczajna, k. pospolita, k. rożkowa (*Lotus corniculatus* L.) – gatunek byliny należący do rodziny bobowatych. Pochodzi z obszarów Azji, Europy i Afryki Północnej, rozprzestrzenił się także w Australii i Nowej Zelandii oraz Ameryce Północnej i Południowej. W Polsce pospolity w stanie dzikim na obszarze całego kraju. Jest uprawiany w wielu krajach świata.

Kostrzewa owcza (*Festuca ovina*) – gatunek niskiej trawy z rodziny wiechlinowatych. Tworzy koliste, szarozielone kępy. Występuje na suchych i piaszczystych glebach. Ma niewielką wartość pastewną. W Polsce występuje pospolicie na terenie całego kraju.

Psianka słodkogórz (*Solanum dulcamara* L., łac. dulcis – słodki, amarus – gorzki) – gatunek rośliny jednorocznej z rodziny psiankowatych (*Solanaceae* L.), trujące półpnącze. Rośnie dziko w Europie, Afryce Północnej, Azji Zachodniej, aż po Indie. Zawleczona i zadomowiona w Ameryce Północnej. Roślina pospolita na terenie Polski. LECZNICZA, TRUJĄCA.

Przetacznik bobowniczek (*Veronica beccabunga* L.) – gatunek rośliny byliny z rodziny babkowatych. Występuje w całej Europie, w Polsce roślina pospolita.

Rozchodnik ostry (*Sedum acre* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny grubsoszowatych (*Crassulaceae*). Występuje w stanie dzikim w północnej Afryce, zachodniej Azji, na Kaukazie, Syberii oraz w Europie. W Polsce jest rozpowszechniony na całym niżu, rzadszy na pogórzu Sudetów i Karpat. Jest także uprawiany jako roślina ozdobna. LECZNICZY, TRUJĄCY.

Żmijowiec zwyczajny (*Echium vulgare* L.) – gatunek rośliny z rodziny ogórecznikowatych. Swoją nazwę zawdzięcza wystającym z korony pręcikom, przypominającym język żmii, oraz temu, że w przeszłości używany był przeciw ukąszeniom żmii. Występuje w Europie i Azji. W polskiej florze archeofit dość pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich TRUJĄCY.

Świerzbica polna (*Knautia arvensis* (L.) J. M. Coult.) – gatunek rośliny należący do rodziny szczeciowatych. W Europie pospolity, w Polsce pospolicie występuje na całym nizu i w niższych położeniach górskich. LECZNICZY.

Przytulia czepna (*Galium aparine* L.) – gatunek rośliny jednorocznej należący do rodziny marzanowatych. Pospolita roślina występująca na całym terenie Polski

Dzwonek rozpierzchły (*Campanula patula* L.) – gatunek rośliny z rodziny dzwonkowatych (*Campanulaceae*). Występuje w środkowej Europie. Gatunek pospolity na terenie całej Polski.

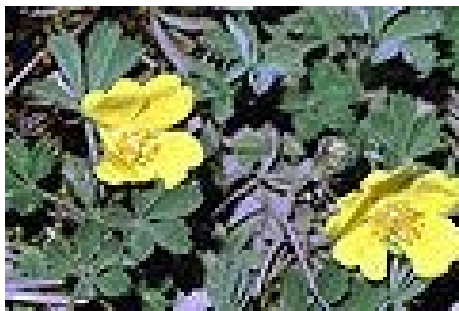
Kosaciec żółty, irys (*Iris pseudacorus* L., 1753) – gatunek byliny należący do rodziny kosaćcowatych. Rośnie dziko w Europie, zachodniej Azji oraz północno-zachodniej Afryce. W Polsce pospolicie występujący przy brzegach wód słodkich i na podmokłych łąkach.

Przymiotno (*Erigeron* L.) – rodzaj z rodziny astrowatych, obejmujący ok. 150 gatunków występujących w strefie półkuli północnej. W florze Polski występuje ok. 10 gatunków.

Pięciornik piaskowy (*Potentilla arenaria* Borkh.)

Groszek żółty (*Lathyrus pratensis* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny bobowatych. Inna nazwa zwyczajowa: groszek łąkowy. Rośnie dziko w Azji, Europie i Afryce Północnej. Jest pospolity na terenie całej Polski.

Tojeść pospolita (*Lysimachia vulgaris* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny pierwiosnkowatych. W nazewnictwie ludowym roślina występuje pod nazwą: bażanowiec, gruszka Matki Boskiej, francowate ziele.

Gruszczyca okrągłolistna (*Pyrola rotundifolia* L.) - gatunek byliny z rodziny wrzosowatych. Występuje w środkowej i północnej Europie. W Polsce dosyć często spotykana na niżu, choć w ostatnich latach obserwuje się szybki zanik stanowisk.

Gruszczyka mniejsza (*Pyrola minor* L.) - gatunek byliny z rodziny wrzosowatych (*Ericaceae*). Występuje w prawie całej Europie. W Polsce dosyć pospolita.

Wiesiołek dwuletni (*Oenothera biennis*) – gatunek rośliny należący do rodziny wiesiołkowatych. W Polsce pospolity, prawdopodobnie kenofit. Pochodzi z Ameryki Północnej. Według J. Mowszowicza do Europy został zawleczony na początku XVII w. LECZNICZY.

Tojeść bukietowa, bażanowiec (*Lysimachia thyrsiflora* L.) – gatunek rośliny z rodziny pierwiosnkowatych, występujący dość powszechnie w szuwarach i bagniskach Polski niżowej. We florze Polski jest to gatunek rodzimy.

Pępawa różyczkolistna (*Crepis praemorsa*)

Żabieniec babka wodna (*Alisma plantago-aquatica* L.) – gatunek rośliny nadwodnej z rodziny żabieńcowatych (*Alismataceae*). **LECZNICZY**.

Lipiec

Lepnica rozdęta, l. zwyczajna, l. pospolita (*Silene vulgaris* (Salisb.) Sm.) – gatunek rośliny należący do rodziny goździkowatych (*Caryophyllaceae*). Jest szeroko rozprzestrzeniony na półkuli północnej, rośnie dziko w Europie, Azji i północnej Afryce, zdomowił się także na Azorach. W Polsce pospolity.

Bromus mollis

Jastrzębiec leśny (*Hieracium murorum* L.) – gatunek rośliny z rodziny astrowatych. Występuje w Europie oraz na części obszaru Azji (Kaukaz, Zakaukazie, Turcja). W Polsce jest pospolity na terenie całego kraju.

Przetacznik kłosowy (*Veronica spicata*)

Duży świetlik (*Euphrasia officinalis*)

Epipactis viridans-(bulawnik liściasty)

Szczaw wodny (*Rumex aquaticus* L.) – gatunek rośliny z rodziny rdestowatych. Występuje na dużych obszarach Europy i Azji. W Polsce dość rzadko na niżu i w niższych położeniach górskich.

Lucerna sierpowata, dzięcielina (*Medicago falcata* L.) – gatunek rośliny z rodziny bobowatych. Rodzime obszary jego występowania to Afryka Północna, znaczna część Azji i cała niemal Europa, ale rozprzestrzenił się także na innych obszarach Azji, w Afryce Południowej, Australii, Ameryce Północnej i Południowej. W Polsce jest bardzo pospolity.

Dziewanna wielkokwiatowa (*Verbascum thapsiforme*). LECZNICZA.

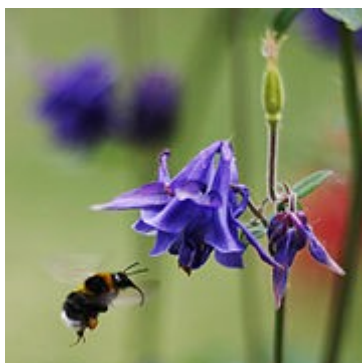
Dziewanna pospolita (*Verbascum nigrum* L.) – gatunek rośliny dwuletniej należący do rodziny trędownikowatych. W Polsce jest pospolity na całym niżu.

Rutewka orlikolistna (*Thalictrum aquilegifolium* L.) – gatunek roślin z rodziny jaskrowatych. Występuje w Azji (na znacznych obszarach Rosji, w Chinach, Japonii, Turcji) oraz na prawie całym obszarze Europy. Jest pospolity w całej Polsce, jest również uprawiany. TRUJĄCA.

Orlik pospolity (*Aquilegia vulgaris* L.) – gatunek rośliny z rodziny jaskrowatych. Pochodzi z Europy i w Afryki Północnej. Występuje również w stanie dzikim w Polsce, jest niezbyt pospolity. Rośnie na rozproszonych stanowiskach zarówno na niżu, jak i w górach, najwyżej sięga w Tatrach. Pochodzi też od niego wiele mieszańców uprawianych jako rośliny ozdobne
POD OCHRONĄ, TRUJĄCY.

Kocanki piaskowe (*Helichrysum arenarium* (L.) Moench) – gatunek rośliny należący do rodziny astrowatych. Występuje w Europie Środkowej i Wschodniej, na Kaukazie i w Zachodniej Syberii. W Polsce jest dość pospolity. **LECZNICZY.**

Nicennica polna (*Filago arvensis* L.) – gatunek rośliny jednorocznej należący do rodziny astrowatych. Dość pospolity na terenie całej Polski.

Jasieniec piaskowy (*Jasione montana* L.) - gatunek rośliny z rodziny dzwonkowatych. Jest pospolity w całym kraju.

Przelot pospolity, przelot uprawny (*Anthyllis vulneraria* L.) – gatunek rośliny z rodziny bobowatych. Rodzimy obszar jego występowania to Europa, w Azja Mniejsza, Afryka Północna, ale jest też uprawiany w wielu innych regionach świata. W Polsce dość pospolity na nizinach i w niższych położeniach górskich.

Dzwonek brzoskwiolistny (*Campanula persicifolia* L.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny dzwonkowatych (*Campanulaceae* Juss.). Występuje w Europie i na Syberii, w Polsce dość pospolity na nizinach i w Karpatach. Jest także uprawiany jako roślina ozdobna.

Dzwonek okrąglolistny (*Campanula rotundifolia* L.) – gatunek byliny z rodziny dzwonkowatych (*Campanulaceae* Juss.). Występuje w Europie, Azji (Syberia, Mongolia) i Ameryce Północnej (od obszarów subarktycznych po północny Meksyk). W Polsce jest to roślina pospolita na całym niżu.

Dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny dziurawcowatych. Występuje naturalnie w Europie, zachodniej Azji, północnej Afryce. Zawleczony został do Ameryki Północnej i Południowej, południowej Afryki, Australii i Nowej Zelandii, Japonii. W Polsce pospolity. **LECZNICZY, TRUJĄCY.**

Dziurawiec skąpolistny (*Hypericum montanum* L.)

Wyka ptasia (*Vicia cracca* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny bobowatych. Rodzimym obszarem jej występowania jest Azja i Europa, ale rozprzestrzenił się też w innych regionach świata. W Polsce pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich.

Jeżyna faldowana (*Rubus plicatus* W. et N.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny różowatych (Rosaceae). Pochodzi z Europy. W Polsce roślina spotykana na całym niżu i w niższych partiach górskich. LECZNICZA.

Malina właściwa (*Rubus idaeus* L. – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny różowatych. W stanie dzikim występuje na znacznej części Azji oraz w niemal całej Europie, oprócz Portugalii i Islandii. W Polsce jest pospolity na całym obszarze. Jest uprawiany w wielu regionach świata LECZNICZA.

Krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria* L.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny krwawnicowatych, jeden z kilku występujących w Polsce. Jest pospolity na siedliskach wilgotnych. Występuje w całej Europie i w Azji w pasie od Afryki Płn. po koło podbiegunowe. Zawleczony do Peru, Tasmanii, Australii, Kanady i USA. W Stanach Zjednoczonych uważany jest za agresywną roślinę inwazyjną zawleczoną przez osadników i rozprzestrzeniającą się od XIX wieku z terenu Nowej Anglii. Obecnie występuje na całym obszarze USA z wyjątkiem Florydy.

Krwawnik pospolity, tysiąclist (podlaskie), złocien krwawnik (lubelskie), żeniszek krwawnik (świętokrzyskie) (*Achillea millefolium* L.) – gatunek byliny lub krzewinki z rodziny astrowatych. Pospolity w Eurazji (na wschód sięga po Mongolię i północno-zachodnie Indie) oraz w Ameryce Północnej (na południu po Gwatemalę). W Polsce pospolity na całym obszarze. LECZNICZY.

Tarczyca pospolita (*Scutellaria galericulata* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny jasnotowatych. Dość pospolity na terenie Polski. LECZNICZA.

Grzebieńnica pospolita (*Cynosurus cristatus* L.) – gatunek trawy kępkowej z rodziny wiechlinowatych. Gatunek tej trawy występuje na terenie całej Polski. Wymaga dość dużej wilgotności gleby.

Rzepik pospolity (*Agrimonia eupatoria*) – gatunek rośliny z rodziny różowatych (Rosaceae). Zasięg naturalny obejmuje kraje basenu Morza Śródziemnego, całą Europę i zachodnią Azję po prowincję Sinkiang w zachodnich Chinach. W całej Polsce gatunek pospolity. LECZNICZY.

Mięta nadwodna, m. wodna (*Mentha aquatica* L.) - gatunek byliny należący do rodziny jasnotowatych. Występuje na większości obszaru Europy. W Polsce częsta na niżu, w górach rozproszona. LECZNICZA.

Wiechlina roczna, wykłina roczna (*Poa annua* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny wiechlinowatych. Nazwa zwyczajowa – pajędza. Gatunek kosmopolityczny, wraz z człowiekiem rozprzestrzenił się po całym niemal świecie. W Polsce roślina bardzo pospolita na całym obszarze, jest jedną z najbardziej pospolitych naszych traw.

Wiechlina łąkowa (*Poa pratensis* L.) – gatunek rośliny z rodziny wiechlinowatych (Poaceae (R. Br.) Barnh.), występujący powszechnie w Europie, Azji, północnej Afryce oraz Ameryce Północnej. W Polsce rośnie dziko na całym niżu i w niższych położeniach górskich i jest rośliną pospolitą. Jest także rośliną uprawną.

Wiechlina zwyczajna (*Poa trivialis* L.) - gatunek uprawnej rośliny z rodziny wiechlinowatych.

Turzyca darniowa (*Carex caespitosa* L.)

Karbieńiec pospolity (*Lycopus europaeus* L.) - gatunek byliny z rodziny jasnotowatych. Występuje w Europie. W Polsce jest pospolity na całym obszarze. LECZNICZY.

Goździk kartuzek (*Dianthus carthusianorum*) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny goździkowatych. Występuje w środkowej, wschodniej i południowej Europie oraz w Turcji. W Polsce występuje głównie na niżu i rzadko w niższych położeniach górskich i jest dość pospolity w naturalnym środowisku. W wielu krajach, także w Polsce jest uprawiany jako roślina ozdobna. Status gatunku we florze Polski: gatunek rodzimy lub zadomowiony.

Goździk kropkowany (*Dianthus deltoides* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny goździkowatych. Występuje w Europie i w Azji (Syberia i Indie). W Polsce jest dość pospolity na niżu i w niższych położeniach górskich. Jest także uprawiany. W Polsce występuje jego podgatunek *Dianthus deltoides* L. subsp. *deltoides*.

Przetacznik leśny, przetacznik lekarski (*Veronica officinalis* L.) – gatunek byliny z rodziny babkowatych (Plantaginaceae), w systemach XX-wiecznych klasyfikowany zwykle do trędownikowatych (Scrophulariaceae). Dość pospolity na terenie Polski. Gatunek typowy rodzaju przetacznik. LECZNICZY.

Koniczyna polna (*Trifolium arvense* L.) – gatunek rośliny z rodziny bobowatych. Występuje w całej Europie, na znacznych obszarach Azji, w Afryce Północnej i Makaronezji, rozprzestrzenił się także na Azorach, w Australii, Ameryce Północnej i na Hawajach. W Polsce dość pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich.

Bukwica zwyczajna, **bukwica lekarska** synonim **czyściec lekarski** (*Betonica officinalis* L.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny jasnotowatych (Labiatae). W Polsce jest średnio pospolity. LECZNICZA.

Chaber nadreński (*Centaurea rhenana*)

Chaber driakiewnik (*Centaurea scabiosa* L.)

Driakiew żółta (d. żółtawa) *Scabiosa ochroleuca* L. – gatunek byliny lub rośliny dwuletniej, należący do rodziny szczeciowatych. Dość pospolity na terenie Polski, zarówno na niżu, jak i w niższych położeniach górskich. LECZNICZY.

Komonica błotna (*Lotus uliginosus* Schkuhr) – gatunek byliny należący do rodziny bobowatych. Pochodzi z Europy i Afryki Północnej, rozprzestrzenił się także w Ameryce Północnej, na Azorach w Australii i na Hawajach. W Polsce jest średnio pospolita. Częściej występuje na niżu, w zachodniej i środkowej części Polski, rzadziej w górach. Przez Polskę przebiega wschodnia granica jego zasięgu.

Cieciorka pstra (*Coronilla varia* L.) – gatunek rośliny z rodziny bobowatych (Fabaceae). Według nowszych ujęć taksonomicznych gatunek ten włączony został do rodzaju *Securigera* i ma nazwę *Securigera varia* L.(Lassen) Pochodzi z Azji i Europy, ale rozprzestrzenił się także w Nowej Zelandii i Północnej Ameryce. Jest również uprawiany w wielu krajach świata. W Polsce na stanowiskach naturalnych jest dość pospolity. TRUJĄCY, LECZNICZY.

Podkolan biały (*Platanthera bifolia*) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny storczykowatych. Występuje w Europie (z wyjątkiem rejonu Morza Śródziemnego i Kotliny Panońskiej) i Azji, północnej Afryce. W Polsce na całym obszarze, choć w ostatnich latach coraz rzadsza. POD OCHRONĄ.

Marchew zwyczajna *Daucus carota* L. – gatunek rośliny z rodziny selerowatych. Występuje w stanie dzikim pospolicie na terenach Europy, Azji i północnej Afryki. Jest również rośliną uprawną. W Polsce w stanie dzikim jest rośliną bardzo pospolitą. LECZNICZA.

Centuria pospolita, centuria zwyczajna, tysiącznik (*Centaurea erythraea* Rafn) – jednoroczna roślina z rodziny goryczkowatych. W Polsce występuje na całym terytorium, ale dość rzadko. Status gatunku we florze Polski: gatunek rodzimy. Cała roślina jest w smaku wybitnie gorzka. POD OCHRONĄ, LECZNICZA.

Przytulia północna (*Galium boreale* L.)

Dziewięciśł pospolity (*Carlina vulgaris* L.) – gatunek rośliny z rodziny astrowatych.

Nawłóć pospolita (*Solidago virgaurea* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny astrowatych. Występuje w Europie i Azji. Jest pospolity w całej Polsce. LECZNICZY.

Lnica pospolita (*Linaria vulgaris*) – gatunek byliny należący do rodziny babkowatych (*Plantaginaceae*). Występuje na półkuli północnej – w Europie, Azji i Ameryce Północnej (tam jest gatunkiem zawleczonym). Roślina pospolita na całym obszarze Polski. TRUJĄCA, LECZNICZA.

Pajęcznica gałęzista (*Anthericum ramosum* L.) – gatunek byliny z rodziny agawowatych (*Agavaceae*).

Lilia złotogłów (*Lilium martagon* L.) – gatunek byliny z rodziny liliowatych (*Liliaceae*). Występuje na części terenów Europy i Azji. W Polsce jest rośliną rzadką, częściej spotykana jest w Sudetach i Karpatach. POD OCHRONĄ.

Aster gawędka (*Aster amellus*) – gatunek rośliny należący do rodziny astrowatych. POD OCHRONĄ

Kruszczyk rdzawoczerwony (*Epipactis atrorubens*) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny storczykowatych. Występuje w środkowej Europie. W Polsce roślina dość pospolita, zarówno na niżu, jak i w niższych położeniach górskich. Status gatunku we florze Polski: gatunek rodzimy. POD OCHRONĄ.

Lucerna nerkowata (*Medicago lupulina* L.) – gatunek rośliny z rodziny bobowatych. Inne spotykane nazwy (zwyczajowe) to: lucerna chmielowa, koniczyna żółta. Rodzimy obszar występowania tego gatunku to Europa, Azja i Afryka Północna, ale rozprzestrzenił się i aklimatyzował również w Ameryce Północnej, Środkowej i Południowej, w Australii i Nowej Zelandii, na Azorach i w Afryce Południowej. W Polsce jest bardzo pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich.

Wierzbówka kiprzyca (*Chamerion angustifolium*), przez wielu botaników klasyfikowana jako **wierzbownica kiprzyca** (*Epilobium angustifolium* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny wiesiołkowatych (*Onagraceae*). Ma zasięg okołobiegunowy, występuje w Ameryce Północnej, Azji i w Europie. W Polsce jest rośliną pospolitą zarówno na niżu, jak i w górach.

Wierzbownica bladoróżowa, w. różowa (*Epilobium roseum* Schreb.) – gatunek rośliny należący do rodziny wiesiołkowatych. Występuje w Azji (Iran, Libia, Turcja, Azerbejdżan, Chiny) i prawie całej Europie. W Polsce niezbyt pospolity.

Trędownik bulwiasty (*Scrophularia nodosa* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny trędownikowatych. Występuje na terenie całej Europy oraz we wschodniej Azji. W Polsce jest pospolity na całym terenie. LECZNICZY, TRUJĄCY.

Pięciornik rozłogowy (*Potentilla reptans* L.) – gatunek rośliny z rodziny różowatych (*Rosaceae* Juss.). Rośnie dziko w Europie, Afryce Północnej i Azji, rozprzestrzenił się również gdziekolwiek poza obszary swojego rodzimego występowania. W Polsce jest bardzo pospolity na całym obszarze.

Pęciornik gęsi (*Potentilla anserina* L.) – gatunek byliny kłaczowej z rodziny różowatych (*Rosaceae* Juss.). Rośnie w większej części Europy, z wyjątkiem jej południowych części, również na większości obszarów Azji i Ameryki Północnej. W Polsce gatunek pospolity. Inne nazwy zwyczajowe i ludowe: pęciornik pospolity, pięćperset gęsi, srebrnik pospolity, gęsie ziele, gęsia trawa, gęsiówka, drabinki, dziewicze ziele.

Biedrzynek mniejszy (*Pimpinella saxifraga*) – gatunek rośliny z rodziny selerowatych. Występuje niemal w całej Europie oraz w północnej i południowo-zachodniej części Azji. W Polsce jest pospolity. **LECZNICZY**.

Biedrzynek wielki (*Pimpinella major* L. Huds) – gatunek rośliny z rodziny selerowatych. Wymieniany był też pod nazwą birbenella. Występuje w całej niemal Europie. W Polsce roślina pospolita. **LECZNICZY**.

Wiązówka błotna (*pentapetela ulmaria*) – gatunek byliny należący do rodziny różowatych (*Rosaceae*). Jest gatunkiem eurosyberyjskim, występuje w Azji Od Syberii przez Mongolię po

Chiny i w północnej i środkowej Europie. W Polsce jest rośliną pospolitą, miejscami występuje bardzo licznie. Status gatunku we florze Polski: gatunek rodzimy. LECZNICZA.

Gorysz pagórkowy, g. pagórkowaty, g. olszyniec (*Peucedanum oreoselinum* (L.) Moench) – gatunek byliny z rodziny selerowatych. Roślina trująca, pospolita na terenie całego kraju.

Szarota leśna (*Gnaphalium silvaticum* L.)

Groszek leśny (*Lathyrus sylvestris* L.) – gatunek rośliny wieloletniej z rodziny bobowatych. Rośnie dziko w Azji, Europie i Afryce Północnej. W Polsce jest dość pospolity.

Turzyca gwiazdkowata (*Carex stellulata*) - gatunek byliny należący do rodziny ciborowatych. Występuje w strefie klimatów umiarkowanych Eurazji i Ameryki Północnej oraz w Australii i Nowej Zelandii. W Polsce gatunek rodzimy, dość pospolity na niżu.

Sierpień

Wrzos zwyczajny, wrzos pospolity (*Calluna vulgaris* (L.) Hull) – jedyny gatunek (monotypowy) rośliny wieloletniej z rodzaju wrzos (*Calluna* Salisb.) należącego do rodziny wrzosowatych (*Ericaceae* Juss.). Występuje w Europie, północnej Azji, północnej Afryce i w Azji Mniejszej. Jest pospolity na terenie całej Polski.

Dzwonek szczeniasty (*Campanula cervicaria* L.)

Goździk pyszny (*Dianthus superbus* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny goździkowatych. Roślina rzadka w środowisku naturalnym. Od gatunku tego pochodzi wiele mieszańców uprawianych jako rośliny ozdobne. POD OCHRONĄ.

Trzcina pospolita (*Phragmites communis*) – gatunek rośliny z rodziny wiechlinowatych

Manna jadalna (*Glyceria fluitans*) - gatunek byliny z rodziny wiechlinowatych. Trawa pospolita w Polsce, o niewielkim znaczeniu użytkowym.

Ponikło jednoprzysadkowe (*Eleocharis uniglumis*)

Bylica polna (*Artemisia campestris*)

Bylica pospolita (*Artemisia vulgaris* L.) – gatunek byliny z rodziny astrowatych. Występuje w Europie, Azji i Ameryce Północnej. W Polsce gatunek pospolity. LECZNICZA, TRUJĄCA.

Rozchodnik wielki, rozchodnikowiec wielki (*Sedum maximum* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny gruboszowatych. Pochodzi z Europy. W Polsce rozpowszechniony w Sudetach i Karpatach oraz na Pogórzu. LECZNICZY.

Trzmielina pospolita, t. zwyczajna (*Euonymus europaeus* L.) – gatunek krzewu należący do rodziny dławiszowatych (Celastraceae). Występuje w Europie i Azji, w Polsce jest dość pospolity na całym obszarze. TRUJĄCA.

Trzmielina brodawkowata (*Euonymus verrucosus*) – gatunek krzewu należący do rodziny dławiszowatych (Celastraceae R.Br.), zdecydowanie rzadziej spotykany niż trzmielina zwyczajna. Występuje w Europie i Azji, w Polsce osiąga północną i zachodnią granicę zasięgu. TRUJĄCA.

Konyza kanadyjska, przymiotno kanadyjskie (*Conyza canadensis* (L.) Cronquist) – gatunek rośliny z rodziny astrowatych. Pochodzi z Ameryki Północnej, w Polsce pojawił się w I połowie XVIII w. w wyniku nieświadomego zawleczenia. W Polsce jest obecnie rośliną bardzo pospolitą. Kenofit. LECZNICZA.

Turzyca piaskowa (*Carex arenaria*) – gatunek byliny należący do rodziny turzycowatych. Rośnie w Europie północnej, zachodniej i środkowej, zawleczona do Ameryki Północnej. W Polsce pospolita wzdłuż brzegu morskiego, im dalej w głąb lądu w kierunku południowo-wschodnim – tym rzadsza. CHRONIONA.

Kalina koralowa (*Viburnum opulus* L.) – gatunek krzewu należący do rodziny piżmaczkowatych (Adoxaceae), czasem zaliczany do monotypowej rodziny kalinowatych (Viburnaceae), dawniej także do przewiertniowatych (Caprifoliaceae). Występuje w Europie i środkowo-zachodniej Azji, a odmiany geograficzne rosną także na Dalekim Wschodzie i w Ameryce Północnej. W Polsce kalina koralowa jest pospolita na terenie całego kraju z wyjątkiem Tatr. Jest rośliną leczniczą stosowaną głównie w leczeniu chorób kobiecych, związanych z problemami zdrowotnymi i bolesnościami w czasie ciąży i menstruacji. Owoce są jadalne, choć surowe są w dużych ilościach szkodliwe dla dzieci i na ogół nie są cenione ze względów smakowych. W krajach byłego Związku Radzieckiego uprawia się jednak odmiany o owocach pozbawionych goryczy i tam mają one większe znaczenie spożywcze. Ze względu na efektowne kwiatostany, długo utrzymujące się owoce oraz intensywne przebarwienie jesienne liści – kalina jest cenioną rośliną ozdobną. W tradycjach wielu narodów słowiańskich ogrywa istotną rolę; jest częstym motywem pieśni ludowych, ogrywa rolę w tradycjach związanych z weselami i pogrzebami, symbolizując młodość i niewinność. POD OCHRONĄ. LECZNICZA, TRUJACA.

Dzięgiel leśny (*Angelica sylvestris* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny selerowatych (Apiaceae). Gatunek eurosyberyjski. W Polsce pospolity na całym niżu i w niższych położeniach górskich.

Dzięgiel litwor, arcydzięgiel litwor (*Angelica archangelica* L., *Archangelica officinalis* Hoffm.) – gatunek rośliny z rodziny selerowatych. Roślina ma wiele nazw zwyczajowych i ludowych: angelika, dzięgiel lekarski, dzięgiel wielki, anielskie ziele, archangielski korzeń, anielski korzeń. Występuje w stanie dzikim w górzystych i wilgotnych terenach Europy i Azji. W Polsce podgatunek typowy rośnie w Sudetach i Karpatach, podgatunek nadbrzeżny występuje w pasie wybrzeża i dolinach rzek. Jest to gatunek rodzimy. **POD OCHRONĄ, LECZNICZY.**

Klinopodium pospolite, czyścica storzyszek (*Clinopodium vulgare* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny jasnotowatych. W Polsce średnio pospolity.

Dzwonek jednostronny, dzwonek rapunkokształtny (*Campanula rapunculoides* L.) – gatunek rośliny z rodziny dzwonkowatych (Campanulaceae Juss.), rozpowszechniony w całej Europie. W Polsce pospolity.

Barszcz syberyjski (*Heracleum sibiricum*)

Czarcikęs łakowy (*Succisa pratensis*) – gatunek rośliny należący do rodziny szczeciowatych (Dipsacaceae). Występuje na Syberii, Kaukazie, w zachodniej Azji i w Europie. W Polsce jest średnio pospolity.

Karmnik kolankowaty (*Sagina nodosa* L.) – gatunek rośliny z rodziny goździkowatych

Traganek szerokolistny (*Astragalus glycyphyllos* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny bobowatych. Występuje w Azji i Europie. W Polsce występuje na całym niżu i w niższych położeniach górskich. Roślina dość pospolita. LECZNICZY.

Brodawnik jesienny (*Leontodon autumnalis* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny astrowatych. Pospolity w całej Polsce.

Czerwiec trwały (*Scleranthus perennis*) – gatunek rośliny z rodziny goździkowatych (*Caryophyllaceae*). W Polsce gatunek dość pospolity.

Kościenica wodna (*Myosoton aquaticum* (L.) Moench) – gatunek rośliny należący do rodziny goździkowatych. Roślina rozpowszechniona w całej Polsce. Zasięg obejmuje niemal całą Europę (z wyjątkiem południowych i północnych jej krańców) i Azję (z wyjątkiem krańców północnych oraz części południowo-wschodniej i południowej). Gatunek zawleczony na wszystkie kontynenty w strefie klimatu umiarkowanego. W Polsce pospolity

Wrzesień

Łyszczec polny, gipsówka polna (*Gypsophila muralis* L.) – gatunek rośliny należący do rodziny goździkowatych. Pochodzi z Europy i Azji. W Polsce jest dość pospolity na całym niżu.

Dziewięciśl bezłodygowy (*Carlina acaulis* L.) – gatunek rośliny należącej do rodziny astrowatych. Występuje w rejonach alpejskich południowej i centralnej Europy, dosyć często na terenie Polski południowej (Beskidy, Pieniny, Tatry, Sudety), Wyżynie Woźnicko-Wieluńskiej (Rębiełice Królewskie), rzadko na niżu. **POD OCHRONĄ.**

Dziewięciornik błotny (*Parnassia palustris* L.) – gatunek rośliny wieloletniej należącej do rodziny dziewięciornikowatych. Występuje w Europie, Ameryce Północnej i w Azji. W Polsce jest dość pospolity na całym obszarze, zarówno na niżu, jak i w górach.

